

Gáti György



Ez a kép rólam készült, amikor kinn voltam Amerikában, körülbelül 1961-ben. Az egyik barátom, aki a munkatársam is volt, ő csinálta rólam. Mindig együtt mentünk kocsival kirándulni, és mert én imádtam a kocsikat, ezen a helyen, egy autókereskedés mellett fotózott le a barátom.

Amikor volt az 1956-os forradalom, mindenki ment kifelé, Nyugatra, Amerikába. Nekem csak úgy véletlenül jutott eszembe, nem is volt szándékomban, hogy elmegyek Amerikába. Találkoztam valakivel, aki azt mondta, hogy gyere, világot látsz. Így mentünk aztán a pályaudvarra, mert tulajdonképpen nem is nagyon akartam menni. De jobb, hogy elmentem, mert nem volt sok értelme, hogy Magyarországon maradjak. Fiatal voltam, és lehetőség volt rá, hogy világot lássak.

Viszontagságos utam volt, míg végül egy metodista pap családjához kerültem. A reggelinél derült ki, hogy öt évre elosztottak az egyházközösségekben különböző családokhoz. Öt évig különböző családoknál kellett volna lakni, hogy tanuljam meg a nyelvet tökéletesen, mert akkor elküldenek engem a teológiára. De ezt én nem tudtam, csak amikor a tolmács elmondta, hogy engem azért hoztak ide, mert a papnak csak lányai vannak, és kell egy fiú, aki majd elmegy a teológiára, és pap lesz őhelyette majd, és majd elveszem az egyik kislányt feleségül. Nem rossz ötlet, csak én nem akarok pap lenni, mondtam a tolmácsnak. Azt nem tudta senki, hogy én zsidó vagyok, mert nem is kérdezték sehol se. Az utazásnál engem nem a zsidók hoztak a hajón, hanem úgy tudom, hogy református szervezet vagy katolikus. Két hónapig ott maradtam ennél a családnál, és aztán mondtam a tolmácsnak, hogy én nem akarok pap lenni, mert nekem más a végzettségem. Én gépész vagyok, és én semmiképpen nem akarok teológiára menni, különben se szeretek tanulni. És szerencsém volt, mert a papa megértett. Nagyon intelligens ember volt, meg a felesége is. Nagyon aranyosak voltak, ahogy engem elláttak.

A tolmács elintézte, hogy nem akarok pap lenni, és a pap nekem adott háromezer dollárt, hogy bemenjek San Franciscóba busszal. Egyedül elindultam San Franciscóba egy kis angol--magyar, magyar--angol szótárral. Már a buszon érdeklődtem, hogy hol van ipari város. Persze a szótárból

vettem ki a szöveget. Ipari várost kerestem, mert ottan én kapok majd munkát. A buszon azt mondták, hogy menjek majd Pittsburgbe. Úgyhogy elérkeztem oda, és ott a zsidó egyházat kerestem, és azok mindjárt segítettek nekem. Nekik nem került, csak egy telefonba, és mindjárt volt állásom.

Elhelyeztek egy magyar zsidó embernek a gyárába. Az egy optikai gyár volt. Egyszerű rajzolóként kezdtem, de utána már alkatrészszerkesztőként dolgoztam. Ahhoz kellett úgy hároméves gyakorlat, míg az ember eljut a rajzolástól a szerkesztésig.

Amerikában hét évig voltam. Néha-néha írtam haza, meg küldtem a rengeteg csomagokat. Aztán anyámék írták nekem, hogy bent van apám a kórházban szívtrombózissal, és azonnal jöjjen haza. Én akkor fölszálltam a hajóra, azt végleg hazajöttem Magyarországra. Ez 1963-ban történt.